UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Petri Danielis Huetii Demonstratio Evangelica

Huet, Pierre Daniel

Parisiis, 1679

XI. Serpens aeneus,

urn:nbn:de:hbz:466:1-16260

Visual Library

liberamur. Sed & hic Iſraëlitici populi ex Ægypto in Chanaanitidem reditus, typus
fuit reditus Chriſti ex eadem regione in patriam. Unde & utrumque reditum una
[Oſe. 11. 1.] ῥήσει Oſeas ſignificavit: *Ex Ægypto vocavi Filium meum.* Iſraëlem quidem filium ſuum
[Exod. 4. 22.] primogenitum appellat Deus in Exodo, & apud Jeremiam, quæ Chriſto Jeſu con-
[Jerem. 31. 9.] venire oſtendimus in Parallelismo.
[*Columna ignea, Manna, Rupes in deſerto aquas fundens,* 1. Cor. 10. 1, & ſeq.] IX. Paulus Apoſtolus in priore ad Corinthios Epiſtola, hæc ſcribit: *Nolo enim
vos ignorare, Fratres, quoniam patres noſtri omnes ſub nube fuerunt, & omnes mare tran-
ſierunt; & omnes in Moyſe baptizati ſunt, in nube, & in mari; & omnes eamdem eſcam ſpi-
ritalem manducaverunt, & omnes eumdem potum ſpiritalem biberunt: (bibebant autem de
ſpiritali conſequente eos petra, petra autem erat Chriſtus.)* Quibus intelligimus, & Nu-
bem illam igneam Ebræis prælucentem, & cœlo depluens Manna, & Petram quæ
ad tactum Moſis aquis fluxit, futurorum myſteria continere. Tunc baptizati ſunt in
Nube, ac deinde baptizati ſunt in nomine Jeſu Chriſti, ut ſæpe loquitur Lucas in
Actis; unde liquidum eſt Nubem illam Chriſti typum fuiſſe. Quid quod & dux di-
citur Chriſtus à Prophetis, & lux, & ignis, ut docuimus in Parallelismo; quæ in
Columnam illam noctu nubilam, igneam interdiu conveniunt. Quid quod in Exodi
[Exod. 14. 19.] decimo quarto capite Angelus Dei caſtra Iſraëlitarum dicitur præceſſiſſe; cum ſu-
[Exod. 13. 21.] periori capite, & nono Nehemiæ, & Pſalmo ſeptuageſimo ſeptimo, Deum ipſum ſe
[2. Eſdr. 9. 12.] itineris ducem iis præbuiſſe legamus. Manna vero, panis cœli, & panis Angelorum
[Pſalm. 77. 14.] appellatur in Exodo, & in Pſalmis; non quod panis Angelorum, vel cœleſtis panis
[Exod. 16. 4.] reipſa eſſet, ſed quod veri Angelorum panis, & de cœlo lapſi, Jeſu Chriſti figura eſſet.
[Pſalm. 77. 24, 25. & 104. 40, 41.] Sic ergo Jeſus de ſe apud Johannem: *Non Moyſes dedit vobis panem de cælo, ſed
[Joh. 6. 30, & ſeq.] Pater meus dat vobis panem de cælo verum. Panis enim Dei eſt qui de cælo deſcendit, &
dat vitam mundo.* Et deinde: *Ego ſum panis vitæ. Patres veſtri manducaverunt manna in
deſerto, & mortui ſunt. Hic eſt panis de cælo deſcendens, ut ſi quis ex ipſo manducaverit,
non moriatur.* Vere enim hic eſt cibus cœleſtis, quo animos noſtros refici decet, ſpre-
tis jam Ægyptiis cupediis, terrenarum videlicet rerum ſtudiis. Tum ſubjicit: *Ego ſum
panis vivus qui de cælo deſcendi. Si quis manducaverit ex hoc pane vivet in æternum;
& panis quem ego dabo, caro mea eſt pro mundi vita.* Huc referenda ſunt quæ de Manna
[Sap. 16. 20, 21.] in libro Sapientiæ ſcripta extant: *Angelorum eſca nutriviſti populum tuum, & paratum
panem de cælo præſtitiſti illis ſine labore, omne delectamentum in ſe habentem, & omnis ſa-
poris ſuavitatem. Subſtantia enim tua dulcedinem tuam, quam in filios habes, oſtendebat;
& deſerviens uniuſcujuſque voluntati, ad quam quiſque volebat, convertebatur.* Dei ſub-
[Ebr. 1. 3.] ſtantiam Chriſtum appellat, ut pote qui ſit *Splendor gloriæ, & figura ſubſtantiæ ejus.*
Atque illud eſt abſconditum Manna, quod vincenti daturum ſe pollicetur Spiritus
[Apoc. 2. 17.] in Apocalypſi, alludens ad Manna in aurea urna reconditum, & in Arca Teſta-
menti aſſervatum. Nec veteres Judæos fugit hæc Manna ſignificatio, nam id Philo
[Phil. libr. pejorem meliori inſidiari & libr. Quis ſit rerum divinarum hæres.] eſſe docet *Verbum divinum rerum omnium antiquiſſimum*, τὸν πρεσβύτατον τῶν ὄντων λόγον
θεῖον· *cæleſte contemplatoris animi, & incorruptum alimentum*, τὴν οὐράνιον φιλοθεάμονος
ψυχῆς ἄφθαρτον τροφήν· Idem & Petram eſſe ait *firmam & infractam Dei ſapientiam, altri-
cem eorum, qui incorruptæ vitæ appetentes ſunt*, τὴν στερρὰν καὶ ἀδιάκοπτον σοφίαν θεοῦ, τὴν τρο-
φὸν, καὶ τιθηνοκόμον, καὶ κουροτρόφον ἀφθάρτου διαίτης ἐφιεμένων· Petram autem Chriſtum
eſſe dixit Paulus, τυπικῶς videlicet & συμβολικῶς· Quemadmodum enim in deſertis
& arentibus locis ſitienti populo aquam percuſſa à Moſe rupes emiſit; ita in ſqual-
lida mundi hujus ſolitudine, hominibus cœleſtem gratiam ſitientibus, Jeſus plagis ad
mortem ictus largos de cœlo divinæ gratiæ imbres aſperſit. Quocirca ſic ipſe de ſe:
[Joh. 4. 13, & ſeq.] *Qui biberit ex aqua quam ego dabo ei, non ſitiet in æternum: ſed aqua quam ego dabo ei,
[Apoc. 21. 6.] fiet in eo fons aquæ ſalientis in vitam æternam.* Rurſum: *Ego ſitienti dabo de fonte aquæ
vivæ gratis*: quæ jam attulimus in Parallelismo, cum fontem eſſe Jeſum probaremus.
Conſequitur autem nos Petra iſthæc, cum gratiæ ſuæ donis nos proſequitur Chri-
[Matth. 28. 20.] ſtus, & ſe nobiſcum futurum pollicetur *omnibus diebus uſque ad conſummationem ſeculi.*
[*Hircus ἀποπομπαῖος,*] X. Quin & Hircus ille ἀποπομπαῖος, cujus capiti mala imprecabatur Pontifex,
quique Iſraëlitarum noxis velut onuſtus in loca ſola abigebatur, Chriſtum denota-
[1. Petr. 2. 24.] bat, *Qui peccata noſtra ipſe pertulit in corpore ſuo*; atque hac ipſi ſarcina impoſita,
urbe Hieroſolyma exactus, & ad mortem deductus eſt.
[*Serpens æneus,* Joh. 3. 14.] XI. Æneo ſerpenti, ad ſanandos ſerpentium morſus propoſito à Moſe in ſoli-
tudine, ſe confert Jeſus Dominus apud Johannem: *Et ſicut Moyſes exaltavit ſerpentem
in deſerto; ita exaltari oportet Filium hominis, ut omnis qui credit in ipſum non pereat,
ſed habeat vitam æternam.* Quemadmodum enim ſerpentis hujus aſpectus vene-
natam & adurentem ſerpentium vim extinguebat; ita peccati ac Diaboli, à quibus
[Eph. 6. 16.] in ignem æternum mergi poſſumus, *in omnibus ſumentes ſcutum fidei, poſſumus omnia
tela ignea extinguere.* Per fidem enim intuemur Chriſtum. Serpentium Iſraëlitis in-
feſtorum

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

feſtorum figuram habuit æneus Serpens, at eorumdem veneno caruit: *Deus Filium* Rom. 8. 3.
ſuum miſit in ſimilitudinem carnis peccati, & de peccato damnavit peccatum in carne, ut
juſtificatio Legis impleretur in nobis. Eum qui non noverat peccatum, pro nobis peccatum 2. Cor. 5. 21.
fecit, ut nos efficeremur juſtitia Dei in ipſo. Sed quamvis Adamo ſimilis factus ſit Jeſus,
ejus tamen peccatum, exitiale nobis & damnoſum, non habuit: *Tentatus per omnia* Ebr. 4. 15.
pro ſimilitudine, abſque peccato. Moſes *Serpentem æneum poſuit pro ſigno*: de Jeſu hæc Gen. 21. 9.
vaticinatus eſt Simeon ad Mariam matrem: *Ecce poſitus eſt hic in ruinam, & in re-* Luc. 2. 34.
ſurrectionem multorum in Iſraël, & in ſignum cui contradicetur. Quod & de eo jam ante
prædixerat Iſaias: *In die illa radix Jeſſe, qui ſtat in ſignum populorum, ipſum gentes de-* Iſa. 11. 10, 12.
precabuntur. Sublatus eſt uterque in altum, ſerpens tigillo, Jeſus cruce. Novitii quidem Judæi, dum arcanam myſterii hujus ſignificationem rimantur, tradunt eos qui ſerpentium ignitorum morſibus in deſerto appetiti, in ſalutari ænei Serpentis aſpectu remedium quærebant, non tam iis ad quærendam ſalutem hærere debuiſſe, quæ ſub ſenſum cadebant, quam ferales ſerpentis antiqui, peccati videlicet, ictus recordari, & ad Dei miſericordiam palam omnibus propoſitam mentis oculos convertere. Narrat autem Juſtinus in Dialogo cum Tryphone, cum aliquando quæreret à Judæis, annon ſubeſſe videretur occultum aliquod myſterium mandato huic de æneo Serpentis ſimulacro palam proponendo, quod præſcriptæ in Decalogo ſimulacrorum interdictioni manifeſto contraibat, quemdam ex iis ingenue id eſſe faſſum, dein ſubjeciſſe, ſæpius à ſe rogatos ſuper ea re Doctores ſuæ gentis, expediendi ſui rationem nullam inveniſſe.

XII. Chriſtum ſui ſimilem olim proditurum vaticinabatur Moſes cum diceret: *Moſes;*
Prophetam de gente tua, & de fratribus tuis, ſicut me, ſuſcitabit tibi Dominus Deus tuus: Deut. 18. 15.
ipſum audies. Hujus oraculi veritatem in Jeſu eluxiſſe palam teſtati ſunt Petrus & Act. 3. 21. & 7.
Stephanus; & accurata ac luculenta comparatione probavit Euſebius libro Demon- 37.
ſtrationis Evangelicæ tertio. Cujus diſſertationis ſumma ſequar faſtigia. Utrumque Deus principem ac ductorem miſit; Moſem Ebræorum, hominum omnium Jeſum. Uterque ſe à Deo miſſum magnis approbavit miraculis. Moſes Ebræos ex Ægyptiorum ſervitute vindicavit in libertatem: Jeſus homines Dæmonum omnium mancipatos vinculis exemit. Moſes Ebræis per deſertum ad terram promiſſam, Jeſus hominibus per vitæ hujus anguſtias ad cœleſtem patriam, ducem ſe præbuit. Moſes nutu mare ſiſtit & exiccat: Jeſus ſævientes ventos frænat, & tumidos fluctus dictis ſedat. Moſes Ebræos trans mare ſalvos ducit & incolumes: Jeſus fluctibus ſuſpenſus graditur ſupra mare, & Petro idem poſſe concedit. Moſes Ebræos, Jeſus homines ab idolorum cultu avertit. Moſes Ebræis, Jeſus univerſo generi humano leges ſanxit. Moſes Ebræos, trajecto mari Rubro, Ægyptiorum tyrannidi ſubduxit: Jeſus hominibus per baptiſma jugum Dæmonum detraxit. Moſes Deum inter & Ebræos conci-
liatorem ac proxenetam ſe geſſit: *Unus mediator Dei & hominum homo Chriſtus Jeſus,* 1. Tim. 2. 5.
ait Paulus in Priore ad Timotheum. *Fuit* Moſes *cum Domino quadraginta dies & qua-* Exod. 34. 28.
draginta noctes, panem non comedit & aquam non bibit: Jeſus *cum jejunaſſet quadraginta* Matth. 4. 2.
diebus & quadraginta noctibus, poſtea eſuriit. Moſes ſplendida facie deſcendit de monte: Jeſus conſcenſo cum tribus Apoſtolis monte, *transfiguratus eſt ante eos, & reſplenduit facies ejus ſicut Sol.* Eſurientibus Ebræis coturnices & mannna de cœlo, & aquam de rupe ſitientibus, Deus per Moſem adminiſtrum & interpretem in deſerto largitus
eſt: Jeſus turbæ in deſerto fame languenti cibaria non ſemel ſuppeditavit, & aquam Apoc. 22. 17.
vitæ ſe gratis daturum pollicitus eſt. Septuaginta viros de Senibus Iſraëliticis, populi magiſtros ac duces conſtituit Moſes, cujus & ſpiritum cum illis communicat Deus: Jeſus Diſcipulos ſeptuaginta duos quoquoverſus dimittit, doctrinæ ſuæ præcones, & Spiritu ſuo afflatos. Mariam lepris laborantem ſanat Moſes: hominem Jeſus eodem morbo affectum ſanitati reſtituit. Moſes duodecim exploratores in terram Chanaan, Jeſus duodecim Apoſtolos in univerſam terram mittit. Oſeæ filio Nun, Joſuæ nomen imponit Moſes: Simonem Jeſus Petrum dici jubet. Veteris Teſtamenti ſequeſter Moſes, Novi conditor Jeſus. His adde, Moſem, ac reliquos etiam Iſraëlitarum liberos, ſtatim ab ortu, nefario Pharaonis mandato fuiſſe morti addictos; Jeſum naſcentem ab Herode fuiſſe ad mortem quæſitum, reliquos etiam Bethlehemitici tractus infantes trucidatos: Moſem vero & Jeſum parato ſibi letho à parentibus fuiſſe ſubductos. Denique quemadmodum reliquis Prophetis longe præſtitit Mo-
ſes, ſive propheticam facultatem ſpectes, ſive patrata miracula; quod toto capite pro-
bavit Maimonides: ita eos, atque ipſum etiam Moſem, Chriſtus longo intervallo ſu- R. Moſ. ben
peravit, & quoad vim futurorum præſciam, & quoad prodigiorum edendorum fa- Maimon, in More Nev.
cultatem. Part. 2. cap. 35.

XIII. In Aarone quoq; Chriſti Jeſu conſtat ſimulacrum. Hic novæ Legis Pontifex, *Aaron,*